

There's a crack, there's a crack in everything

v. sogne- og hospicepræst Ole Raakjær

"There's a crack, there's a crack in everything; that's how the light gets in". "Der er revne, en revne i alt. Det er sådan lyset kommer ind!" Sådan synger Leonard Cohen i sangen *Anthem*. Den sang har jeg hørt rigtig mange gange de sidste uger, hvor vi har været spærret inde og isolerede bag lukkede døre og længtes efter vores familie, venner, bekendte og arbejdskolleger; hvor vi ikke har kunnet komme i fitnesscentret, drikke en kop kaffe på en café, gå på sportspladsen, i kirke eller mødes til påskefrokost. Det er som om Cohens dybe stemme og endnu dybere tekst på fornemste vis indfanger fortrøstningen om, at de revner, livet skaber, giver plads til, at lyset kan trænge igennem og ind i mørket, ja at de døre, der nu er lukkede, en dag skal smækkes op på vid gab, så vi uden restriktioner og frygt kan gå ud og ind hos hinanden, igen kan mærke, hvor godt et fast håndtryk føles, falde hinanden om halsen eller få det kram, vi hungrer efter.

Hvor var "Gud bevare Danmark"?

Jeg er sikkert ikke den eneste, der manglede noget i Dronning Margrethes ellers fine tale til nationen tirsdag den 17. marts. Jeg sad og ventede på de ord, hun ellers altid slutter sine nytårstaler med: "Gud bevare Danmark". De kom ikke, og det virkede underlig uforløst taget situationens alvor i betragtning. For var der noget, vi havde brug for, så var det netop et: "Gud bevare Danmark". Jeg har hørt fængselspræster fortælle, at ordene om syndernes forladelse, om fred og om Guds velsignelse fylder meget der bag fængslets låste døre. Og jeg kan som hospicepræst sige det samme. Også blandt alvorligt syge og døende mennesker, som lidt på samme måde som de indsatte i et fængsel har en følelse af, at nogen har lukket døren udefra, fylder ordene om syndernes forladelse, om fred og Guds velsignelse meget. Og selvom jeg de sidste 4 uger hverken har været i fængsel eller indlagt på hospice, så genkender jeg trangen til at blive velsignet, til at blive fortrøstet og bekræftet i, at Gud bevare Danmark. Så vil jeg også høre et "Frygt ikke!", som Jesus siger til sine disciple den sidste aften, inden han dør.

Fred være med jer

I evangelieteksten til 1. søndag efter påske, hører vi, hvordan Jesus efter opstandelsen viser sig for sine disciple: "Om aftenen den samme dag, den første dag i ugen, mens disciplene holdt sig inde bag lukkede døre af frygt for jøderne, kom Jesus og stod midt iblandt dem og sagde til dem: Fred være med jer." (Johannes 20,19). "Fred være med jer." De ord tror jeg, mange af os, der i denne tid lever det meste af vores liv bag lukkede døre, også kunne tænke os at høre. At nogen vil gå gemme vores lukkede døre og tilsige os Guds fred og velsignelse; give os en fortrøstning om, at der er en revne i alt. For det er sådan lyset kommer ind. Disciplene gemte sig af frygt for jøderne. De var bange for, at det skulle gå dem, ligesom det var gået Jesus. De havde rullet gardinerne ned og låst døren. De anede ikke, hvordan de skulle komme videre i livet. Da Jesus langfredag døde på korset, var det som om alt i dem var stivnet og sat i stå. "Vi havde håbet, at han var en af den, der skulle forløse Israel," hører vi en af hans tilhængere sige. Der var kun fortvivlelse og forladthed tilbage. De havde mistet troen på fremtiden, og sad nu der bag lukkede døre, rådvilde og bange. I bogstavelig forstand var der godt nok stadig håndtag på indersiden af døren, som de kunne tage fat i og åbne, men det følte som et fængsel, de ikke selv kunne komme ud af. Og netop der dukker Jesus op og møder dem med ordene "Fred være dig!" Ja, som en genklang af den gamle profeti fra Esajas om Messias, der skal sætte fanger fri og befri de undertrykte, baner han sig vej ind i deres mere eller mindre hjemmelavede fængsel, smækker dørene op på vid gab og sender dem ud i verden med fred og velsignelse.

Jeg er døren

Et sted i Johannesevangeliet siger Jesus "Jeg er døren" (Johannes 10,7). I grunden mener han det samme som Cohen. At der er en revne, en mulighed, en åbning i alting. Men i modsætning til Cohen gør Kristus sig selv til denne revne. Det er egentlig utroligt, at man har et udtryk som "dum som en dør", for døre er bestemt ikke dumme. De er fascinerende. Hvor der er en dør, kan der være et brydningsfelt mellem ude og inde. Og som regel er en dør udtryk for forandring. En mulighed for at bevæge sig fra et rum til et andet. Det værste der kan ske for et menneske, er at befinde sig i et rum uden døre, åbninger, revner. Vi har alle sammen i denne corona-tid smagt lidt af, hvordan det er. Sådan kan det også føles at være alvorlig syg eller sørge over et menneske man har mistet. Og sådan forestiller mange sig døden: som et mørke, et intet uden udgange. Men da Kristus opstår fra de døde påskemorgen, kan man sige, at han laver en exit, en dør i døden, så det giver mening når Cohen synger: "There's a crack in everything". Der er en revne i alt.

Døren som påskesymbol

Påskan er fuld af mere eller mindre vellykkede symboler. Først og fremmest er der påskeægget. Det minder om Kristi grav. Skallen er hård og lukket for ind- og udgange. Kristus og uudrugede kyllinger har det tilfælles, at de som en anden Harry Houdini kan komme ud af det, de er spærret inde i. Så er der haren, der sprøjter unger ud ved påsketid, så den bliver et symbol på liv. Kyllingen har fået lov til at trampe rundt i vores påske, fordi det lykkedes den at bryde ud af æggets mørke, ligesom Kristus brød ud dødens mørke. Og lammet, ja det er oplagt som påskesymbol, da Paulus taler om at "vort påskelam er slagtet, Kristus". Endelig er der påskens gule farve, som højtiden deler med Netto, Duracell batterier og Knors produkter. På en og samme tid udstråler gul sollys og liv, men også falskhed, misundelse, fejhed. Og begge dele er jo facetter af påskan. Men måske har brug for endnu et godt påskesymbol. Et der er bedre og mere forståeligt end alle de andre. Et der, hvor de erfaringer, vi hver især har gjort i de sidste 4 uger, klinger med.

Og det kunne være "Døren". Fra vore gardinstænger og lamper skulle der hænge bittesmå gule, blå, røde og hvide døre i alle mulige udformninger. Når vi fremover har gæster i påsken ville det være vidunderligt at kunne byde dem en dør af chokolade eller lakrids i stedet for at vise dem døren. "Værsgo' ta' en dør til", for påsken handler jo om at Kristus har åbnet en dør for os ved sin død og opstandelse. Der er ikke den situation, end ikke når vi er døde, hvor vi ikke i Kristus har en udgang eller indgang til noget nyt. Der er altid en dør åben.

"There's a crack, there's a crack in everything; that's how the light gets in"